

Národní Zelená Naděje
Green Perspective Foundation

VÝROČNÁ SPRÁVA 2010

VEREJNOPROSPEŠNÝ ÚČEL NADÁCIE

Verejnoprospešným účelom nadácie je podpora ochrany životného prostredia so zvláštnym zreteľom na záchranu a obnovu prirodzených lesov v duchu filozofie hlbkej ekológie, podpora aktivít občanov, občianskych iniciatív a mimovládnych organizácií v tejto oblasti, vzdelávanie a výchova prostredníctvom poradenských, publikačných, výchovno-osvetových, kultúrno-spoločenských a konkrétnych manuálnych aktivít.

Správna rada

Juraj Lukáč – predseda správnej rady
Vladimír Pirošík
Radoslav Potočný

Správca nadácie

Mária Hudáková

Revízor

Arpád Lörincz

Dobrovoľníci

Mária Hudáková – programový koordinátor
Juraj Lukáč – odborný konzultant
Luboš Leško – vedenie účtovníctva
Andrea Jakubčinová – sadzba

Rok 2010

Bol to trochu zvláštny rok, žeby tá desiatka? Už desať rokov vyhľadávame a oceňujeme aktivity ľudí, ktorí urobili alebo dlhodobo robia niečo významné pre ochranu lesov, buď ako dobrovoľníci, alebo ako svoju nadprácu. Nie je to ocenenie o veľkej finančnej odmene, je to viac morálne ocenenie.

V roku 2010 som si uvedomila ešte viac ako kedykoľvek predtým, že aj činnosť nadácie závisí od práce dobrovoľníkov. Sú to desiatky ľudí, ktorí nám nezištne pomáhajú, či už finančne, materiálne, alebo svojou dobrovoľníckou prácou. Chcem sa touto cestou zo srdca poďakovať všetkým, ktorí nám doteraz pomohli. Nie je tu priestor, aby som každého vymenovala. Tento úvod však chcem venovať predovšetkým jednému človeku so zlatým srdcom, Ing. Jozefovi Barčíkovi. Pomáhal nám od roku 2003 tým, že povinné audity nadácie vykonával s ohľadom na naše finančné možnosti. Zákon o nadáciách totiž od roku 2002 uzákonil overenie ročnej účtovnej závierky audítorom, bez ohľadu na to, aký je príjem nadácie. Bolo to pre mnohé menšie nadácie likvidačné. Vďaka pánu Barčíkovi sme túto zmenu zvládli a sme tu doteraz. Len, žiaľ, on už nie je medzi nami. Jeho zlaté srdce práve v tomto desiatom roku dotĺklo.

Milý Jožko, myslíme na Teba a posielame ti tam hore ešte raz jedno naše úprimné ďakujeme.

Mária Hudáková
správkyňa nadácie

27. mája 2011

LESOOCHRANÁRSKY ČIN ROKA

Tento 10. ročník medzinárodnej súťaže o Lesoochranársky čin roka sme organizovali v spolupráci s Lesoochranárskym zoskupením VLK. Do súťaže prišlo sedem nominácií zo Slovenska, tri nominácie z Českej republiky a dve z Poľska. Medzi nominovanými boli vedeckí pracovníci, lesník-ekológ, ochranárski aktivisti, radoví občania – dobrovoľníci, ale aj filmárske duo dokumentaristov, novinár i bývalý minister životného prostredia RNDr. Ladislav Miko.

O víťazovi rozhodla 8-členná medzinárodná porota. Aj v tomto ročníku súťaže, tak ako aj v minulom, vyhrali aktivity zamerané hlavne na ochranu pralesov a prirodzených lesov. Adam Bohdan, študent biológie a aktivista poľskej mimovládnej organizácie získal toto ocenenie za zásadný prínos k ochrane prirodzených lesov Bialowiežského a Knyszynského pralesa, predovšetkým za priame zastavenie ťažby tisícky stromov

Záchrana jedinečného nízinného Bialowiežského pralesa sa stala poslaním pre poľského aktivistu Adama Bohdana.

v prírodných rezerváciách oboch chránených území. Tento jeho čin a odhalenie rozsahu ťažieb v rezerváciách ovplyvnili ministra životného prostredia a došlo k zmene zákona o ochrane prírody. Na základe tejto zmeny už nie je možná ďalšia ťažba v prírodných rezerváciách, ktorých účelom je les chrániť a už vyfaté vyše storočné duby museli byť dokonca vťahnuté naspäť do rezervácie. Adam Bohdan získal finančnú odmenu 165 Eur.

Ďalší dvaja získali publikácie o lesoch a chránených územiach, a to Daniel Vražda, novinár denníka SME, za objektívne články, ktorými dlhodobo informuje verejnosť o dôležitých a citlivých kauzách a o dianí v oblasti ochrany prírody na Slovensku a Ing. Michal Wieszik, PhD., výskumník a pedagóg na Fakulte ekológie a environmentalistiky, TU vo Zvolene, za aktívny prístup k otázke (ne)zasahovania do slovenských lesných rezervácií a národných parkov, ktorý je postavený na vedeckej báze a odbornej

Michal Wieszik vo významnej miere prispel svojimi odbornými argumentmi aj k záchrane Tichej a Kôprovej doliny, aby sa z nich nestali holiny, ale aby v nich bujnel prirodzený život.

argumentácii.

Nielen oceneným, ale aj všetkým nominovaným ďakujeme za ich odhodlanie, odvahu a obetavosť.

LESOOCHRANÁRSKA ŠKOLA ROKA

Do súťaže sa prihlásilo 29 základných a 9 stredných škôl. Školy sa zúčastňovali výletov a exkurzií do lesov i chránených území, organizovali prednášky, premietali filmy s ekologickou tematikou, pripravili nástenky i vlastnú výstavu fotografií, v rámci vyučovacieho procesu žiaci na tému lesov vytvárali rôzne výtvarné i slohové práce, projekty, kvízy. Sadili stromčeky, monitorovali čierne skládky, všímali si negatívne javy v lesoch, zapájali sa do petičných akcií na záchranu lesov i priamo prispeli na záchranu prirodzených lesov. Organizovali infostánky na školách, informovali o lesoch prostredníctvom školského rozhlasu a o svojich aktivitách tiež písali do obecných periodík.

O víťazovi rozhodovala 3-členná porota v zložení Viliam Bartuš z LZ VLK, Radoslav Potočný, člen správnej rady Nadácie Zelená nádej a Mgr. Ondrej Baláž, pedagóg.

Hlavnú cenu a titul Lesoochranárska škola 2010 získala Základná škola s MŠ na Tajovského ul. v Poprade. Táto škola sa lesoochranárskym aktivitám venuje celoročne. Žiaci so svojimi pedagógmi pravidelne monitorujú lesy v svojom okolí. Vybrali si rôzne lesné ekosystémy, na ktorých zároveň mapujú výskyt vybraných druhov rastlín a živočíchov. Navštevujú a monitorujú prírodné rezervácie. Objavili ťažbu v národnej prírodnej rezervácii Hranovnická dubina a dali podnet na ŠOP TANAP. Zbierali podpisy pod petície na záchranu lesov, na škole pripravili infostánok a reláciu v školskom rozhlase o lesoch, pomáhali na infostánkoch o lesoch v uliciach Popradu. Premietali filmy s ekologickou tematikou, lesom sa venovali aj na rôznych predmetoch. Na záchranu prirodzených lesov prispeli kúpou jedného stromu, o svojich aktivitách informovali pekným článkom v Podtatranských novinách. Za všetko hovorí citát z článku: „...Najkrajšie stromy nie sú na Horehroní, najkrajšie stromy sú tie, ktoré necháme žiť. Ktoré

Najakatívnejší žiaci z víťaznej popradskej školy sa dočkali spoločnej fotografie s Miroom Šmajdom a členmi jeho kapely až po vyše hodinovej autogramiáde.

nám neprekážajú pri výstavbe nákupných centier a nových ciest. V ktorých nevidíme prostriedok na obohatenie. Stromy sú krásne všade, ale najkrajšie sú vo svojom prirodzenom prostredí – v lese.“

Víťazná škola získala diplom, knižný dar a koncert Mira Šmajdu so skupinou, ktorý sa konal v popradskej hale Aréna 30. septembra 2010, kde si víťazná škola pozvala aj 500 žiakov z iných popradských škôl.

Čestné uznanie a knižný dar získali: Základná škola Bzenov, Základná škola Vojsice, Základná škola Černyševského v Bratislave a Základná škola M. R. Štefánika v Ivanke pri Dunaji. Tieto školy sa lesoochranárskym aktivitám venujú po celý rok. ZŠ Bzenov upútala nielen svojimi kreatívnymi aktivitami, ale aj ich prezentáciou. Žiaci školy sa učia priamo v teréne „jej pozorovaním, hmatom, čuchom a hlavne otvoreným srdcom a myslou“. O funkciách a problémoch lesov sa učili lesnými hrami, počas ktorých hľadali v lese obálky s poučným textom. Začali tiež vytvárať lesnú cestičku „Čo sa šepká v bzenovských lesoch“, ktorá bude slúžiť verejnosti. ZŠ Vojsice okrem iných, už spomínaných aktivít, pripravila výstavu o národných parkoch a žiaci

Knižný dar a diplom prevzali z rúk zástupcov organizátorov, Márie Hudáčkovej a Viliama Bartuša riaditeľka školy Mgr. Zuzana Ometáková a Mgr. Darina Bergmannová, ktorá žiakov aktívne vedie k ochranárskym aktivitám. Naša vďaka patrí všetkým, ktorí sa pričínili o to, že koncert sa uskutočnil v lukratívnom priestore popradskej Arény.

zbierali v obci podpisy pod petíciu proti používaniu pesticídov v národných parkoch.

Všetkým školám sme za účasť v súťaži poslali DVD *Strážca divočiny*, autentický film autorov Roberta Rajchla a Erika Baláža o živote medvedov a divočine v Tichej doline v Tatrách.

Všetkým pedagógom a žiakom patrí naša úprimná vďaka – vďaka za naše lesy.

Benefičný koncert mal úžasnú atmosféru. Žiaci dlho sedieť nevydržali, skončili pod pódium a vôbec si nevšimli, že zvučári nestihli opraviť rozdupané káble ani do konca koncertu.

ODBORNÁ A TECHNICKÁ POMOC DIPLOMANTOM PRI ODBORNÝCH PRÁČACH

Predseda správnej rady nadácie Juraj Lukáč bol v roku 2010 externým konzultantom bakalárskej práce študentky Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov, Lucie Mačupovej na tému *Zhodnotenie výskytu vlka dravého vo vybranej lokalite*. Zo záveru jej práce vyberáme: „...Na Slovensku nepoznáme skutočný stav vlčej populácie, pretože je náročné zistiť počet jedincov u ťažko pozorovateľného druhu, akým je vlk. Odhady reálneho stavu sa odlišujú a môžu vzniknúť iba dlhodobým pozorovaním zmien početnosti vo svorkách a terénnym monitoringom v jednotlivých oblastiach. Pretože vlky operujú na veľkom území a neradia sa hranicami revírov, jedna svorka môže byť započítaná aj viackrát. Oficiálne poľovnícke štatistiky sú podľa terénnych výskumov značne nadhodnotené. Autori udávajú rôzne odhady výpočtu JKS (pozn. jarný kmeňový stav) oproti odhadom poľovníkov. Každá z týchto metód má nedostatky, ale podobnosť výsledkov naznačuje, že tieto odhady sa približujú k reálnemu stavu populácie na Slovensku. Odhad skutočného stavu v súčasnosti je okolo 250 – 450 jedincov, vrátane mladých vlkov a cezhraničných svoriek. Podľa odborníkov až 40 % vlkov žije vo svorkách na území medzinárodných hraníc. Podľa mojich výpočtov by sa v súčasnosti v okrese Spišská Nová Ves mohlo nachádzať 5 – 6 svoriek, s počtom 3 – 5 jedincov vo svorke, spolu 15 – 30 vlkov. V okrese Gelnica je odhadovaný stav približne rovnaký ako v okrese Spišská Nová Ves, spolu 15 – 30 vlkov.

Vlci sú plaché zvieratá a ľuďom sa vyhýbajú. Životné prostredie človeka a vlka sa prekrýva a obmedzuje ich príležitosti k lovu. Vlci sa dostávajú k salašom, ktoré im poskytujú ľahkú korisť. Preto je nutné tolerovať škody, ktoré spôsobuje na hospodárskych zvieratách. Skutočnosť, že tieto zvieratá nevidíme, neznamená, že neexistujú (Ménatory, 2005).“

Juraj Lukáč poskytoval informácie aj k magisterskej diplomovej práci Štefana Hocka, študenta Masarykovej univerzity v Brne, Fakulty sociálnych štúdií, ktorá sa zaoberala témou europeizácie ekologických mimovládnych združení na Slovensku. Účelom predkladanej práce bolo zistiť „vplyv Európy“ na slovenské environmentálne mimovládne organizácie, a to na vybranej vzorke organizácií Greenpeace, LZ VLK, Priatelia Zeme SPZ a Priatelia Zeme - CEPA. V závere svojej práce autor konštatuje: „Sledované neziskové mimovládne environmentálne organizácie na Slovensku vykazujú, s výnimkou Greenpeace Slovensko, nízke miery vplyvu „Európy“, s výnimkou oblasti materiálnych zdrojov. Vplyv „Európy“ sa neprejavil významne ani na ich politických príležitostiach, ako národných tak transnacionálnych. Je teda na mieste konštatovať, v súlade so zisteniami McCauleyho a Muentelu, že skúmanie konceptu europeizácie v prípade mimovládnych environmentálnych organizácií je sporné a ako vplyvnejšie sa javia byť faktory medzinárodné či dokonca regionálne.“

Ďalšou prácou, ku ktorej Juraj Lukáč poskytoval informácie bola bakalárska práca na tému *Komparácia vybraných aspektov mimovládnych organizácií LZ VLK a Greenpeace*. Andrea Cenkerová, študentka Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v jej závere konštatovala: „Výsledkom nášho výskumu je, že obidve organizácie vznikli z individuálneho podnetu človeka, ktorý postupom času nadobudol organizovanú podobu. Organizácia Greenpeace má globálny charakter a LZ VLK má lokálny aspekt. Obe organizácie pôsobia ako občianske združenia. Pri skúmaní dosahovania cieľov sme zistili, že LZ VLK je úspešnejšie hnutie pri dosahovaní lokálnych problémov. Táto organizácia je monotematická a má priaznivejšie podmienky na uskutočňovanie svojich cieľov, skúma problémy do hĺbky. V porovnaní s LZ VLK, organizácia Greenpeace sa zaoberá širokou škálou environmentálnych problémov a keďže pôsobí ako globálne hnutie má určené ciele z koordinačného centra. Po porovnaní stanovených cieľov sme zistili, že majú spoločné záujmy v oblasti ochrany prirodzených lesov. V ostatných oblastiach sa ich záujmy odlišujú. Konkrétnym príkladom stretu záujmov organizácie Greenpeace a LZ VLK bola protestná akcia uskutočnená v Tichej a Kôprovej doline vo Vysokých Tatrách. Tieto organizácie však medzi sebou nespolupracujú. Pri blokovaní ťažby dreva v spomínaných dolinách sa najviac angažovalo LZ VLK.“

ZELENÉ STREDISKO

V knižničnom fonde majú čitatelia Knižnice Nadácie Zelená nádej viac o 17 knižničných jednotiek, včítane 3 audiovizuálnych, ktoré sme v roku 2010 získali darom. Z najzaujímavejších prírastkov sú to DVD *Strážca divočiny*, mimoriadne originálna publikácia *Cesta lesa*, v ktorej lesník Ladislav Alcnauer slovom a vlastnými kresbami zhrnul svoje skúsenosti s prírodou blízokým hospodárením v lesoch, bez holín a asfaltových ciest, pri ktorom les ostáva lesom. Medzi 14 publikáciami je aj kniha v angličtine *Desert Solitaire* od Edwarda Abbeyho. Počas roka sme pravidelne dostávali 5 rôznych periodík darom a zakúpili sme mesačník *Vesmír* za 43,82 €.

STAROSTLIVOSŤ O MAJETOK

Lesy vo vlastníctve Nadácie Zelená nádej boli celoročne monitorované dobrovoľníkmi, ktorí v nich neobjavili žiadne nelegálne aktivity. Taktiež pokračovala naša niekoľkoročná snaha vymeniť tieto pozemky za lesy v blízkosti Súkromnej prírodnej rezervácie Rysia, aby sa o ich rozlohu táto rezervácia zväčšila, ale ani v roku 2010 sa to zatiaľ nepodarilo.

POĎAKOVANIE ZA FINANČNÚ A NEFINANČNÚ PODPORU

V roku 2010 tvorili priame príspevky fyzických osôb 40 €, z 2 % z dane sme získali 421,48 € a autori filmu *Strážca divočiny* nám darovali DVD v hodnote 495 €. Nadácia Tatra banky nám grantom vo výške 900 € prispela na zorganizovanie súťaže o Lesoochranársku školu v roku 2011. Všetkým srdečne ďakujeme.

Naše poďakovanie tiež patrí LZ VLK za knižné dary, za pomoc a podporu pri organizovaní súťaží, Mirovi Šmajdovi a jeho skupine za odohratie benefičného koncertu v Poprade, Ľubošovi Leškovi za vedenie účtovníctva, Janke Zajakovej a Andrei Jakubčinovej za sadzbu materiálov, členom odborných porôt súťaží, dobrovoľníkom za celoročný monitoring lesov vo vlastníctve nadácie a za ich pomoc počas koncertu Mira Šmajdu a všetkým za poskytnutie darov pre Knižnicu Nadácie Zelená nádej.

CIELE NA ROK 2011

V roku 2011 budeme pokračovať v organizovaní medzinárodnej súťaže o Lesoochranársky čin roka a celoštátnej súťaže o Lesoochranársku školu roka, podporovať odborné práce študentov a poskytovať služby Knižnice Nadácie Zelená nádej širokej verejnosti.

Finančné prostriedky sa budeme snažiť zabezpečiť príspevkami 2 % dane a z darov fyzických a právnických osôb.

FINANČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2010

Výnosy	Nezdaňovaná činnosť v €	Zdaňovaná činnosť v €
Príspevky od fyzických osôb	40	0
Príspevky z podielu zaplatenej dane	133	0
Prijaté dary	495	0
Spolu	668	0

Náklady	Nezdaňovaná činnosť v €	Zdaňovaná činnosť v €
Služby	377	0
Dane a poplatky	56	0
Dary	416	0
Pokuty	2	0
Ostatné	49	0
Spolu	899	0

Náklady na činnosť a správu

Náklady	Programové náklady v €	Náklady na správu v €
Služby	85	292
Dane a poplatky	0	56
Dary	416	0
Pokuty	0	2
Ostatné	49	0
Spolu	549	350

Súvaha k 31. 12. 2010

Aktíva	Suma v €
Dlhodobý nehmotný majetok	3 054
Pozemky	34 741
Drobný dlhodobý majetok	1 082
Tovar	280
Pokladnica	272
Banka	1 249
Preddavok na daň	9
Náklady budúcich období	15
Oprávky k majetku	-1 082
Aktíva celkom	39 620

Pasíva	Suma v €
Pôžičky	9 538
Dodávatelia	5 906
Výdavky budúcich období	2
Výnosy budúcich období	1 188
Základné imanie	28 726
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia	-5 510
Výsledok hospodárenia	-230
Pasíva celkom	39 620

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Uškutočnil som audit priloženej účtovnej závierky **Nadácie Zelená nádej, Tulčík 27, 082 13 IČO 17 077 265**, ktorá obsahuje súvahu k 31.decembru 2010, výkaz ziskov a strát k 31. decembru 2010 a poznámky k 31. decembru 2010.

Vedenie spoločnosti je zodpovedné za zostavenie a objektívnu prezentáciu tejto účtovnej závierky v súlade so Zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení jeho dodatkov. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, implementáciu a zachovávanie interných kontrol relevantných pre prípravu a objektívnu prezentáciu účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby, ďalej výber a uplatňovanie vhodných účtovných zásad a účtovných metód, ako aj uskutočnenie účtovných odhadov primeraných za daných okolností.

Mojou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe môjho auditu. Audit som uskutočnil v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardami. Podľa týchto štandardov mám dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby som získal primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od rozhodnutia audítora, vrátane posúdenia rizika významných nesprávností v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie a objektívnu prezentáciu účtovnej závierky v účtovnej jednotke, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej obsahuje zhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených manažmentom, ako aj zhodnotenie prezentácie účtovnej závierky ako celku.

Som presvedčený, že audítorské dôkazy, ktoré som získal, poskytujú dostatočné a vhodné východisko pre môj názor.

Podľa môjho názoru účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu Nadácie Zelená nádej k 31. decembru 2010, na výsledky jej hospodárenia a peňažné toky za rok končiaci k danému dátumu v súlade so Zákonom o účtovníctve.

25.05.2011

Ing. LIPKA Marek
Auditor
Licencia SKAU č. 705

© Nadácia Zelená nádej, 2011

Fotografie: Patrik Puobiš, Michal Wieszik,
Adam Bohdan, Dana Bartošová
Kresby: Zuzka Vidová, Ľubka Dzúriková

Vytlačené na obnovenom papieri.

Nadácia Zelená nádej
Green Perspective Foundation
082 13 Tulčík 27

Nadácia Zelená Nádej
Green Perspective Foundation

Tel./fax: 051-7789 138
E-mail: maria@gpf.sk
www.gpf.sk
Banka: ČSOB, a.s., pobočka Prešov
Číslo účtu: 4001888230/7500